

in v Maribor odpeljati. Včeraj dné 9. t. m. popoldne so bile trupla umorjenih od zdravnikov preiskana in rane popisane. Omenim le, da ima šletna Ana Kolarič na glavi 10 večjih ran, in vrh tega še 20 manjših, toraj vseh skupaj 30 ran! Naj huje pa je razmesarjena mlada žena sama. — Žalostno je bilo gledati, kako so v slovesnem sprevodu trupla treh umorjenih na pokopališče zanesli, in vse tri v eden grob položili, da nedolžni otrok leži na sredi med svojo babico in tetico. — Vidite, dragi bralci, strahoviti sad mehkužnosti, mesenosti, razbrzdanosti in — slaboverstva, ki se čedalje bolj med nami širi! Kjer ni vere, ni poštenosti in tudi ne — zakonske zvestobe!

Od sv. Jurja v slov. goricah. — Náte tudi — iz devete dežele nekaj! Pa kaj? O samih revah in nadlogah, kterih bi vam celo vrsto naštetih zamogel, omenjam pa le treh. Dné 28. febr. pokopali smo dvoje šolskih otrok, ki sta v domači, 5—6' globoki mlaki utonula. 13letna deklica je šla, kakor pravijo, cunj v mlako prat, 7letni fantek jo je spremljal. Na eni strani bila je mlaka premrzjena, oba otroka pa padeta v vodo in prideta pod led. Brž ko ne je deklica prva spodrknula in tudi fanta, kterege se je hipoma prejela ali kteri jej je hotel pomagati, seboj potegnili. — Kako zamorejo vendar starši otroka po zimi k vodi pustiti!

Tukajšnji mesar g. P. je bil lansko leto na Dunajski razstavi za svoje izvrstno vino odlikovan. Res imamo v goricah izvrstno kapljico, ko bi le tudi boljših cest imeli. Vinsko trgovino tukaj najbolj overajo strašansko slabe steze, tako da o slabem vremenu z vozom nikamor ni mogoče. Boljše utegne biti, kadar se dodelate cesti od sv. Lenarta do Cmureka in od Hrastoveca sem k sv. Jurju. To bo privabilo več kupcev, ki se zdaj hudiš stez bojé.

Še nekaj. Jurjevčani so po svetu razupiti, da pri volitvah vselej z nemčurji vlečejo. Tega je kriva prejšnja ponemčevalna šola, zdaj pa pomanjka političnega poduka. Še zdaj pravijo: Obiskovali smo le domačo šolo in se naučili dovolj nemški. Molili smo nemški, brali in predstavljali evangelje in oznanila iz nemškega (lepo to! vredn.), da je bilo kaj! — Da se pa zdaj v šolah več tirja ter učijo nekatere stvari, katere se le v maternem jeziku razlagati dajo, s tem je malokdo zadovoljen. O národni zavednosti torej ni ne duha ne sluha tukaj!

Iz Celja. 9. t. m. bil je bivši žalski poštar Fr. Peška pred celjsko okr. sodnijo od porotnikov kriv spoznan goljufije in v 2letno težko ječo obsojen, ker je kot zaprisežen poštar za 3393 gld. 27 kr. cesarsko kaso poškoval. — God slov. apostolov sv. Cirila in Metoda se je pri oo. Lazaristih pri sv. Jožefu nad Celjem 9. t. m. z dvojno božjo službo slovesno obhajal in je bilo veliko domačih in tujih vernikov zbranih. Rajnega preč. opata smo pri tej slovesnosti vselej videli;

zakaj neki zdajšnega ni bilo? Morda iz prevelike ljubezni do Slovanov in njih svetnikov?

Od sv. Jurja na Šavnici. Kat. pol. društvo je imelo 8. t. m. kaj imeniten zbor. Razlagale so se verske postavice precej na drobno ter se dokazalo, kako da krčijo katoliški cerkvi pravice, ter so nevarne za državo samo.

Sprejela se je enoglasno zaupnica g. Hermanu; odločen protest zoper vsiljenje civilnega zakona. — Razložilo se je, kaj da imajo srenje zaradi preuredbe obč. postave storiti ter sklenilo, v prošnji deželnemu odboru to na znanje dati. Slednjič se izreče pristržno sočutje mučenikom sedanjega, brezverskega veka: sv. Očetu, nadškofu Ledohovskemu in drugim pogumnim nemškimi škofom.

Iz sv. Marjete pri Pešnici. (Za slovó č. g. Burcarju, župniku v zgornji Kungerti.) Za Vašo ljubezen, trud in milosrčnost, katero ste skozi 7 let nam in našim otrokom skazovali, Vam v imenu vsih faranov podpisani srčno zahvalo izrekajo. Bog Vas ohrani mnoga leta in blagoslovi tudi Vaše prihodnje delovanje!

Alojz Bračko, erk. kjučar, Jak. Bombek,
Jan. Vraz nadučitelj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Skoro 5 celih dni trpela je glavna debata (razgovor) o „verskih“ predlogih. Vpisanih je bilo od obeh strani mnogo govornikov, ki pa niso mogli vsi besede poprijeti, ker je večina zbornice sprejela predlog, da se debata konča. Se ve da večina to lahko stori, ker to dopušča opravljeni red, iz druge strani so pa ustavaki že poprej sklenuli sprejeti — s spremembami namreč — vladne predloge. Da si so poslanci „pravne stranke“ s tehtnimi razlogi dokazali, da so te postavice za kat. cerkev pogubne, da državni zbor nema pravice, kat. cerkvi predpisovati postav, ki segajo v notranje cerkvene zadeve, je vendar vse to za ustavaško večino bob v steno bilo. — Slednjič se je po imenih glasovalo o tem: ali so ti predlogi za daljno, posebno obravnavo ali ne? Da so za to, izreklo je 224 poslancev; da niso za to, glasovalo jih je 71, med kterimi so bili samo 3 zastopniki slovenskih pokrajin: grof Hohenwart, Herman in Valusi iz Goriškega. (Grof Barbo iz Kranjskega, ki bi bil gotovo tudi za to glasoval, ni bil v zbornici, ker je bojé moral iti domu.) Drugi slovenski poslanci pod vodstvom dra. Razlaga, ki je poudarjal, da zastopa napredno stranko Slovencev, češ, da ima večino ljudstva (???) za seboj, so pa glasovali za to, da pridejo predlogi v posebno ali specielno debato. Iz besed dra. Razlaga, ki je za to govoril, kakor tudi iz drugega zanesljivega vira zamoremo na tanko povedati, kakošno da je stališče, na kterem pri tem vprašanji „napredna“ stranka Slovencev stoji. Dr. Razlag je poudarjal, da bodo njegovi (3) tovarši

pri posebni debati nasvetovali zboljšave pri posamesnih §§. v tem smislu, da se cerkvi kolikor mogoče obširna samostalnost zagotovi, da ne bo policiji izdana, kakor vladni načrt in še bolj dotični odbor hoče. In ker mnogo stvari v področje deželnih zastopov spada, hočejo tudi njim samostalnost braniti. Ob enem pa četvorica „naprednih“ Slovencev ve, da ne bo večina pritrdila nasvetovanim zboljšavam, marveč bo še posamesne §§. bolj zasolila; v tem slučaju pa tudi Slovenci ne bodo pri tretjem branji za take postavbe glasovali. —

Nepristrano sodeč moramo reči, da je ta politika sicer jako različna od politike liberalne stranke državnega zbora in tudi od one, katero zastopa Jurčičeva pajdašija v „Narodu“, da je pa ob enem prav nepraktična. Kdo bi ne želel, da se uresničijo dr. Razlagovi nazori o svobodi kat. cerkve? Ali to ni mogoče pri sedanji sestavi državnega zbora, to bi le mogoče bilo, ko bi federalistično ustavo imeli, kar hoče stranka pod Hohenwartovim vodstvom, ki poudarja tudi svobodo cerkve, ktereji nima pravice drž. zbor postav dajati. Zakaj se torej Razlagova stranka ne pridruži oni stranki, ki daje največ poročstva tudi svobodi cerkve? Dr. Razlag misli, da zadevajo predložene postavbe samo le vnanje cerkvene razmere, pri katerih ima govoriti tudi državni zastop; specijelna debata mu bo pa pokazala, da temu ni tako. Ustavaki namreč takó-le modrujejo: Ker smo po Schmerlingovi volilni postavi in po neposrednih volitvah gospodstvo v roke dobili, ga ne damo več z rok. Nasprotujejo nam pa pri ljudstvu in z ljudstvom — duhovniki; napravimo torej postavbo, vsled ktere duhovniki tega ne bodo več mogli storiti. V ta namen služijo §§, po katerih ne more nijeden duhovnik več službe dobiti in je obdržati, ako se le gane proti nam. — Vprašamo: ali ni to prav notranja zadeva cerkvena? Kdo se bo še pečal z bogoslovskimi in pastirskimi vedami, ako to čisto nič ne odloči pri prošnji za cerkveno službo, ampak edino le nesponsaljšivo državljansko vedenje, to je: da so nemčurski ustavaki z duhovnikom zadovoljni. In kaj bo s cerkveno službo, če se napolnijo vsa mesta s takimi šušmarji, katerim je liberalna vlada več kot sv. kat. cerkev in njene naredbe? Kdo se bo slednjič podal v duhovski stan pod to pogodbo, da zataji narodnost, vse zdrave politične in cerkvene nazore? Le brez značajin človek zamore vse to pregrizniti in — svojo sebičnost na prvo mesto staviti! In na to zdaj vse meri. Molčite duhovniki — pravijo ustavaki — molčite pri vsem, kar mi liberalci počenjamo; pustite nam neomejeno oblast nad ljudstvom; — tako vam damo službo, vas celó pred škofi branimo! — Kako zamore dr. Razlag pri takem stanju še o svobodi cerkve govoriti in pobijati one, ki hočejo resnično svobodo dežel, narodov in cerkve, to nam je nedosegljivo.

Škoda za moža, da s svojim govorom druga ni dosegel kot — ploskanje liberalnih ustavakov! Upamo pa, da se bo dalo lažje govoriti potem, ko bode četvorica pod Razlagovim vodstvom pri tretjem branju proti postavam glasovala. Če bo res?

Pri specijelni debati, ki je bila v torek 10. t. m., so edino le Poljaci zoper §§. 1. 2. govorili, od naprednih Slovencev se nihčeer oglasil ni, dasi prav ta dva §§. cerkvi jemljeta ves vpljiv pri nameščevanju duhovnikov. Oba §§. sta bila sprejeta po odborovem predlogu, ki razteza državno-poličijsko oblast tudi na nameščenje provizorjev in kaplanov. —

Na poziv prvosednika državnega zbora odgovorili so poslanci, katerih ni v državnem zboru, namreč moravski poslanec grof Ekbert Belkredi in česki poslanci. Prvi pravi, da zato ne vstopi v drž. zbor, ker se kot Moravec drži českih poslancev, kakor tudi Moravsko po zgodovinskem pravu pod česko krono spada. Dokler ni državni zbor pripravljen spraviti se z opozicijo (z nasprotno stranko), tako dolgo tudi on z državnim zborom nič opraviti nima. „Ta moj sklep opravičuje tudi moje versko prepričanje. Predlaganje „verskih“ postav in glasovanje za nje sega v božjo in zgodovinsko pravico kat. cerkve. Moji pravni nazori in moja vest mi pa branijo pripoznati pristojnost državnemu zboru k takemu postavodajstvu“. — Hvala Bogu, da še Avstrija takih možev ima!

Česki poslanci se pa v svojem odgovoru pozivljejo na prejšnji svoj odgovor od 23. nov. lanskega leta, v katerem so bili izrekli, da hočejo vstopiti v drž. zbor, ako se hoče večina z njimi pogoditi, da pa ne morejo vstopiti brezpogojno, ker bi s tem zatajili zaprisežene državne pravice českega kraljestva.

Kakor pa tačas, se je zgodilo tudi zdaj: prvosednik dr. Rechbauer je kratko izrekel: To so prazni izgovori, torej zgubijo poslanci svoj mandat. Zastonj se je trudil dr. Pražak, da ustavakom dopove, kako strašno nemodro in kruto da ravna; oni nočejo o spravi z opozicijo nič slišati, kakor je tudi njih kolovodja dr. Rechbauer izrekel, da o spravi ni zdaj več govoriti!

Ogersko. Ministerstvo se je odpovedalo, novega še pa ni in ga tudi tako hitro ne bo, ker hoče kralj poprej zaslišati odlične kolovodje raznih strank in potem še le odločiti, ktera da bi še za vladanje sodila. — Te dni je bilo v Peštu vse po konci. Nekega mesarja, Mihala, so namreč bili zaprli, ker ni davka plačal. Nesrečnež se v ječi obesi, med ljudstvo pa šine glas, da so ga na smrt stepli. Na dan pogreba se zbere neštevilna drhal, nese mrliča pred mestno hišo, začne teremtetovati in okna pobijati. Na pokopališču nastane enako mrdavsanje. Vojake, ki so hoteli razbrzdance krotiti ter so na prazno streljali, je drhal s kamenjem zapodila. Na večer užgá mestno hišo in odpodi gasilce s kamenjem. Še le potem, ko

pridejo vojaki v drugič in s svincem zapalijo ter pri priči 4 ljudi ustrelijo, mnogo drugih ranijo, se drhal razškropi, hiša pa v tem na vseh krajih gori, dokler gasilci požara ne ukroté.

Kranjsko. Vlada je — brez dvoma na miglje iz Dunaja — kat. pol. društvo razpustila, češ, da je protipostavno bilo, ko je odbor sklenil protest zoper konfesijonelne postave, kar bi le imel zbor storiti. Mar niso gg. odborniki društvenih postav poznali?? — Zanimivo je pa, da se svobodomiselní „Narod“ tega veseli kot razposajen dečko, ki je tudi vesel, če kdo njegovega nasprotnika, s katerim se je lasal, za šinjak zgrabi.

Za poduk in kratek čas.

Častni spominek vrlemu duhovniku.

Iz Pišec.

Pretečeno sredo 4. marcija zvečer ob 10. uri nam je neusmiljena smrt vzela toliko ljubljene-
nega, toliko marljivega dušnega pastirja, častitega gospoda kaplana J o ž. D r o b n i č a.

Sv. cerkev zgubi ž njim previdnega, gorečega in krepkega služabnika, kar je posebno hudo pri sedanjem pomanjkanji duhovnikov.

Ž njim zgubi posebno naša župnija duhovnika, s katerim se je po vsej pravici ponašati smela.

Bil je neutrudljiv spovednik, vse skozi goreč dušen pastir. Nikol ni mu bilo pregrdo vreme, niti predaljna alj pretežavna pot, dasi tudi je bil težkega života, da ne bi bil šel obiskat bolnikov, kar mu je tudi brezdvomno bolezen in ž njo tudi smrt nakopala. Bil je tudi goreč in navdušen pridigar; sploh je bila njegova beseda in vsak njegov govor prepričalen. Mil prijatelj in ljubeznjiv oča v spovednici, vnet učenik v cerkvi in šoli kakor tudi v občenju z ljudmi si je srca vseh pridobil, ki ga ne bodo nikdar pozabili. Pa tudi na političnem polju je bil pokojni neutrudljiv delavec ter zvest sin naroda slovenskega. Sam vnet rodoljub je v nemal rodoljubje tudi pri drugih, kakor je le vedel in znal. Naj omenim le nekaj.

Katoliško-političnemu društvu v Globokem je bil on desna roka dolgo časa. Ker pa od svojih vrstnikov ni imel skoro nobene podpore, svetovni liberalci pa so društvo le pisano gledali, moralo je slednjič opešati, kajti ena sama moč ne more vsemu kaj.

Pokojni je za svoje denarje naročil več iztisov slov. političnih časopisov, posebno „Slov. Gospodarja.“ Pred njegovim prihodom v Pišee ni bilo med ljudstvom skoro nobenega političnega časopisa najti, a danas dohaja samo „Slov. Gospodar“ v mnogih iztisih med naše kmete, in narodna zavest je do sedaj vedno bolj rasla. Z vso ljubeznjivostjo in prijaznostjo je vedno občeval s priprostim ljudstvom, z vsakim posamesnim človekom. Ker je bil navdušen slov. narodnjak, je pri vsaki priložnosti ljudstvo učil in ljudem priporo-

čal, kar je spoznal kot občno koristno in omikalno. Prav to je pa veliko pripomoglo k narodni zavesti in k marljivemu prebiranju slovenskih političnih, gospodarskih časopisov in knjig.

Ljubeznjivo delovanje mu je pa tudi naklonilo splošno ljubezen pri ljudstvu. Kako se je ljubljeni gospod D r o b n i č ljudstvu tako rekoč k creu prirasel, spričeval je pogreb v petek 6. sušca.

Ta dan je bil lep in prijeten, in dela je zdaj v vinogradih brez vse mere veliko; alj vse to ni branilo ljudstvu, da se nebi zbralo v obilni množici. Dninarji so na ta dan opustili svoj dnevni zaslužek, gospodarji darovali čas, da spremijo svojega ljubega gospoda kaplana k počitku v hladnem grobu! Ker je gospod sredi tjedna umrl, se je nja smrt le v bližnjih okoliceh brž razglasila, daljine so to kakor čas pogreba še le pozneje zvedile, in vendar se je zbralo nad 600 oseb pri pogrebu. Ni ga bilo očesa, ki bi ne bilo solz britke žalosti pretakalo. Toliko joka in stoka še jaz nisem pri kakem pogrebu doživel.

V petek 27. svečana zvečer je rajnega prvič zima stresla. Drugi dan je še, toda že s težavo na sprevod šel, potem pa se vlegel v bolniško postelj, iz katere ni več vstal. V nedeljo 1. marcija ni več maševal. V torek zjutraj blizo sedme ure prikazale so se kozé, katere pa niso bile posebno hude, alj pridružilo se je še pljučno vnetje, in tako je blagi rodoljub in mili dašni pastir v sredo zvečer ob 10. uri po prejetih sv. zakramentih v Gospodu zaspal!

Razne stvari.

(Banka „Slovenija“ v Ljubljani.) Ravno izdani mesečni izkaz kaže, da je meseca februarja število zavarovancev za 790 poskočilo, ter je dozdaj zè vsem 18.376 polic (zavarovalnic) izdanih. Vrednost zavarovanega znaša nad 54 milijonov; zavarovnina znaša 563.711 gld. Po odbitem znesku za pozavarovanje pri drugih društvih, s katerimi je „Slovenija“ v zvezi, in po odštetem zruženji ostalo je banki v lastni račun 358.439 gld.

(Popravek.) Kar se je v 8. šte. „Gosp.“ zastran oznanila goveje kuge po božji službi pri sv. Martinu blizo Slovengradca poročalo, prosi podpisani, da se v tem popravi, da je bilo prišlo razglasilo od okr. glavarstva v Slovengradcu, v katerem se je naznanjalo, da v drugih deželah: na Ogerskem, Koroškem in na več drugih krajih še kuga razsaja. Razglasilo sem dobil, ko sem že na mestu bil, kjer se oklicuje, ter sem omenil, da kuga zopet v nekterih krajih razsaja, nisem pa rekel, da se ne smejo sejmi alj kaj takega obhajati. Toraj poročevalec ni prav slišal.

Fr. Fischer, predstojnik.

(Zdivjani ljudje.) V petek ob polnoči, 6. t. m., našli so na ulici v Mariboru umorjeno žensko, navadno poulično lajno, z razbito glavo in spraskanim licem. —